

Russia-Ukraine War 2.0: First Tanks, Then F16s. Where Does This End?

Antiwar.com, [Jonathan Cook February 13, 2023](https://original.antiwar.com/cook/2023/02/12/russia-ukraine-war-2-0-first-tanks-then-f16s-where-does-this-end/),

<https://original.antiwar.com/cook/2023/02/12/russia-ukraine-war-2-0-first-tanks-then-f16s-where-does-this-end/>

De oorlog lijkt steeds meer op een kenmerk van dan op een fout in de planning van Washington na de Koude Oorlog.

Vrijwel onmiddellijk nadat de grote NAVO-landen, onder leiding van de VS, hadden beloofd Oekraïne gevechtstanks te leveren, klonk de waarschuwing dat tanks alleen waarschijnlijk niet zouden volstaan om het tij van de oorlog tegen Rusland te keren.

De subtekst - waarvan de westerse leiders hopen dat hun publiek die niet opmerkt - is dat Oekraïne worstelt om stand te houden terwijl Rusland zijn troepenmacht opbouwt en de Oekraïense verdediging bestookt.

Een permanente verdeling van Oekraïne in twee tegengestelde blokken - het ene meer pro-Russisch, het andere meer pro-NAVO - lijkt steeds waarschijnlijker.

De Oekraïense president, Volodymyr Zelensky, had er geen moeite mee om het Westen te vertellen wat hij hierna verwacht: straaljagers, vooral F16's van Amerikaanse makelij.

Kiev wil graag een "taboe" doorbreken door NAVO-vliegtuigen rechtstreeks bij de oorlog in Oekraïne te betrekken. Er is een goede reden voor dat taboe: het gebruik van dergelijke jets zou Oekraïne in staat stellen het slagveld uit te breiden tot in het Russische luchtruim en Europa en de VS bij zijn offensief te betrekken.

Maar waarom zou het westerse taboe op het leveren van gevechtsvliegtuigen echt sterker zijn dan het vroegere taboe op het sturen van NAVO-gevechtstanks naar Oekraïne? Zoals een Europese functionaris opmerkte in een artikel in Politico: "Gevechtsvliegtuigen zijn vandaag volkomen ondenkbaar, maar we kunnen deze discussie over twee, drie weken voeren."

En zeker genoeg, binnen enkele dagen, zei Zelensky's kantoor dat er "positieve signalen" waren geweest van Polen over het leveren van F16's aan Oekraïne. Ook de Franse president Emmanuel Macron weigerde de mogelijkheid van het leveren van gevechtsvliegtuigen uit te sluiten.

De inzet verhogen

Er zit een logica in hoe de NAVO opereert. Stap voor stap verdiept ze zich in de oorlog. Het begon met sancties, gevolgd door de levering van defensieve wapens. Vervolgens ging de

NAVO over tot het leveren van meer offensieve wapens, waarbij de VS alleen al zo'n 100 miljard dollar hebben bijgedragen. De NAVO levert nu de belangrijkste wapens voor een landoorlog. Waarom zou zij daarna niet meedoen aan de strijd om de luchtmacht?

Of zoals het hoofd van de NAVO, Jens Stoltenberg, onlangs opmerkte, in navolging van George Orwells dystopische roman '1984': "Wapens zijn de weg naar vrede."

Maar het omgekeerde is eerder waar. Met elke extra stap die ze zetten, lopen de betrokken partijen meer risico te verliezen als ze zich terugtrekken. Hoe langer ze weigeren te praten, hoe groter de druk om te blijven vechten.

Dat geldt niet langer alleen voor Rusland en Oekraïne. Europa en Washington hebben nu ook een flinke vinger in de pap.

Eind vorige maand verklaarde de Duitse minister van Buitenlandse Zaken, Anna Baerbock, tijdens een bijeenkomst van de Raad van Europa in Straatsburg, wat klonk als een Freudiaanse verspreking: "Wij voeren een oorlog tegen Rusland." Dagen eerder maakte de Oekraïense minister van Defensie vrijwel hetzelfde punt: "Wij [Oekraïne] voeren vandaag de missie van de NAVO uit, zonder dat zij daarbij bloed verliezen."

Volgens veel analisten zijn enkele tientallen NAVO-tanks waarschijnlijk geen spelbreker. En als Rusland, zoals waarschijnlijk lijkt, in staat is ze uit te schakelen door middel van drone-aanvallen, staan de VS en hun junior partners voor een grimmige keuze: de vernedering door Moskou accepteren en Oekraïne aan zijn lot overlaten, of de inzet verhogen en de strijd verplaatsen naar het luchtruim boven Oekraïne en Rusland.

Waar dit toe kan leiden werd vorige maand onderstreept door internationale wetenschappers. Zij waarschuwden dat de Doomsday Clock is opgeschoven naar 90 seconden voor middernacht, het punt waarop de mensheid het dichtst bij een wereldwijde catastrofe is gekomen sinds de klok in 1947 werd ingesteld. De belangrijkste reden, volgens het Bulletin of Atomic Scientists, is de dreiging van de oorlog in Oekraïne die leidt tot een nucleaire uitwisseling.

Onverwacht is het enige prominente tegengeluid van westerse leiders afkomstig van Donald Trump, de voormalige Amerikaanse president. Hij schreef op sociale media: "EERST KOMEN DE TANKS, DAN KOMEN DE KERNWAPENS. Maak een einde aan deze idiote oorlog, NU."

Verwerping van 'vernedering'

De reden voor alarm, opnieuw niet erkend door westerse leiders en westerse media, is dat Rusland zeer sterke redenen heeft - vanuit zijn perspectief - om te geloven dat zijn huidige strijd existentieel is. Het zou nooit toestaan dat Oekraïne een militaire basis voor de NAVO voor zijn deur zou worden, met de vrees dat daar westerse kernraketten zouden worden gestationeerd.

Nieuwe stukjes informatie over wat er achter de schermen gebeurt, versterken het verhaal van Rusland, niet dat van de NAVO. Deze week zei de voormalige Israëlische premier Naftali Bennett dat de bemiddelingspogingen tussen Moskou en Kiev, die hij aan het begin van de oorlog had geleid en die blijkbaar vooruitgang boekten, werden "geblokkeerd" door de VS en hun NAVO-bondgenoten.

Hoe meer wapens de VS en Europa naar Oekraïne sturen, en hoe meer zij weigeren gesprekken te voeren, hoe meer Moskou ervan overtuigd zal zijn dat het gelijk had om te vechten en moet blijven vechten. Dat feit negeren, zoals het Westen deed in de aanloop naar de Russische invasie en nu nog steeds doet, maakt het niet minder waar.

Zelfs Boris Johnson, de voormalige Britse premier die alle reden heeft om zichzelf in een vleeiend licht af te schilderen met betrekking tot Oekraïne, ondermijnde vorige week impliciet de bewering dat de NAVO niets heeft gedaan om Rusland te provoceren. Toen hij terugdacht aan een gesprek met Vladimir Poetin kort voor de invasie, verwoordde hij dit in termen van de zorgen van de Russische president over de uitbreiding van de NAVO.

Johnson vertelde in een BBC documentaire: "[Poetin] zei: 'Boris, je zegt dat Oekraïne niet snel tot de NAVO zal toetreden... Wat is snel?'. En ik zei: 'Nou, het zal in de nabije toekomst niet toetreden tot de NAVO.'"

De berichtgeving over de woordenwisseling werd gedomineerd door Johnsons suggestie dat Poetin hem bedreigde met een raketaanval - een bewering die Rusland ontkent. Een verslag van Downing Street uit de tijd van dat gesprek bevestigt alleen dat Johnson het recht van Oekraïne op lidmaatschap heeft "onderstreept".

Maar in elk geval moet men zich afvragen waarom Moskou de ontwijkende, halfslachtige toezeggingen van Johnson over de uitbreiding van de NAVO zou geloven - vooral na meer dan tien jaar van verbroken beloften van de NAVO en geheime operaties op het terrein die Kiev van zijn neutraliteit hebben afgeholpen om stiekem lid te worden.

En dan hebben we het nog niet eens over geloofwaardige berichten dat Johnson, vermoedelijk handelend namens Washington, in de beginfase van de oorlog pogingen om een vredesakkoord tussen Oekraïne en Rusland tot stand te brengen de grond in heeft geboord.

In dezelfde geest zei Ben Wallace, de Britse minister van Defensie, in dezelfde BBC-documentaire dat aan het eind van een ontmoeting met het Russische militaire hoofd, Valery Gerasimov, de generaal tegen hem zei: "We zullen nooit meer vernederd worden." Het is moeilijk in te zien hoe wat er voor of na de invasie is gebeurd - van de NAVO die steeds dichterbij de grens van Rusland kruipt, tot het voeren van een niet-aangekondigde proxy-oorlog in Oekraïne die officieel bedoeld is om Rusland te "verzwakken" - niet juist bedoeld was om Moskou te vernederen.

Booming Business

De oorspronkelijke rechtvaardiging van het Westen om Oekraïne te bewapenen was zogenaamd om Kiev's strijd voor soevereiniteit te ondersteunen. Maar paradoxaal genoeg is het zo dat hoe meer de NAVO, of beter gezegd de VS, bepaalt wat Oekraïne nodig heeft, hoe minder soevereiniteit Oekraïne heeft - inclusief het recht om te beslissen wanneer het het meest zinvol is om vrede te vragen.

De New York Times berichtte in november jl. ronduit dat westerse militairen, met name de VS, Oekraïne steeds meer zien als proeftuin voor nieuwe militaire technologieën.

Volgens de Times dient Oekraïne als een laboratorium voor "geavanceerde wapens en informatiesystemen, en nieuwe manieren om ze te gebruiken, waarvan westerse politieke functionarissen en militaire commandanten voorspellen dat ze de oorlogsvoering voor de komende generaties kunnen bepalen". Deze tests worden gezien als essentieel voor de voorbereiding op een toekomstige confrontatie met China.

Een steeds relevantere vraag is: wie in de westerse hoofdsteden heeft er nu belang bij dat de oorlog daadwerkelijk eindigt?

De onderwerping van Oekraïne aan de VS - zijn verlies van soevereiniteit - werd vorige maand onderstreept toen Zelensky een beroep deed op grote Amerikaanse bedrijven om zakelijke kansen in Oekraïne aan te grijpen, "van wapens en defensie tot bouw, van communicatie tot landbouw, van transport tot IT, van banken tot medicijnen".

Terwijl hij verklaarde dat "vrijheid altijd moet winnen", merkte Zelensky op dat de Amerikaanse financiële reuzen BlackRock, JPMorgan en Goldman Sachs al deals sloten voor de wederopbouw van Oekraïne. Een cynicus kan zich afvragen of de vernietiging van Oekraïne een kenmerk van deze oorlog wordt, in plaats van een probleem.

Maar Oekraïne is niet de enige grote speler die de controle over de gebeurtenissen verliest. Hoe meer Rusland gedwongen wordt zijn strijd in Oekraïne in existentiële termen te zien, nu wapens en geld van de NAVO dat land instromen, hoe meer de Europese leiders zich zorgen moeten maken over de existentiële gevaren in de toekomst - en niet alleen omdat de dreiging van een kernoorlog steeds groter wordt voor de deur van Europa.

Het soort westerse, vooral Amerikaanse, provocaties dat de aanleiding vormde voor de Russische invasie in Oekraïne, suddert net onder de oppervlakte in relatie tot China - een regio die de NAVO nu pervers genoeg behandelt als onderdeel van haar "Noord-Atlantische" missie. Het ziet ernaar uit dat de oorlog in Oekraïne kan dienen als opmaat tot, of aanloop naar, een confrontatie met China.

Bezorgd dat de gevolgen van de oorlog in Oekraïne hen zullen opzuigen, bestellen Europese landen meer dan ooit wapens - veel daarvan uit de VS, waar wapenproducenten goed zaken kunnen doen. "Dit is zeker de grootste toename van defensie-uitgaven in Europa sinds het

einde van de Koude Oorlog," vertelde Ian Bond, directeur buitenlands beleid bij het Centre for European Reform, eind vorig jaar aan Yahoo News.

Ondertussen is Europa's grootste energiebron, Rusland, afgesneden - heel letterlijk in het geval van mysterieuze explosies die de Russische pijpleidingen die gas aan Duitsland leveren opbliezen. Nu moet Europa zich wenden tot de VS - die officieel "verheugd" zijn over de explosies - voor veel duurere leveringen van vloeibaar aardgas.

En nu de Europese industrieën verstoken zijn van goedkope energie, hebben zij alle reden om zich buiten Europa te vestigen, niet in de laatste plaats in de VS. Overall wordt gewaarschuwd voor de dreigende deïndustrialisatie van Duitsland.

Amerikaanse voorrang

De regering Biden heeft Berlijn overgehaald om tanks te leveren. Maar nu de Duitse pantsers voor het eerst sinds de nazi's acht decennia geleden miljoenen Sovjetsoldaten afslachtten, in de richting van Rusland worden gerommeld, zullen de betrekkingen tussen de twee zeker nog dieper scheuren.

Het Europese vredesdividend, dat in de jaren negentig zo luid werd aangeprezen, is verdampt. Alles wat de Amerikaanse en Europese leiders de afgelopen 15 jaar en sinds de invasie van Rusland hebben gedaan, lijkt erop gericht om alle hoop op een regionaal veiligheidskader waarin Rusland kan worden opgenomen, de grond in te boren. Het doel was om Moskou buitengesloten, minderwaardig en verbitterd te houden. Om die reden lijkt de huidige oorlog meer op de culminatie van de planning na de Koude Oorlog - opnieuw een kenmerk, niet een probleem.

De terugkeer van een geopolitieke belegeringsmentaliteit zal hetzelfde doel dienen als de roep om bezuinigingen en het aanhalen van de broekriem: het zal de herverdeling van rijkdom van de westerse bevolking naar hun heersende elites rechtvaardigen.

In 2015, zeven jaar voor de invasie, schreef de Britse wetenschapper Richard Sakwa al dat een door de VS gedomineerde NAVO Oekraïne gebruikte om de spanningen tussen Europa en Rusland te verdiepen in plaats van op te lossen. "In plaats van een visie die het hele continent omvat, is [de Europese Unie] weinig meer geworden dan de civiele vleugel van de Atlantische veiligheidsalliantie," schreef hij.

Of zoals een schrijver een van Sakwa's belangrijkste conclusies samenvatte: "Het vooruitzicht van een grotere Europese onafhankelijkheid baarde belangrijke besluitvormers in Washington zorgen, en de rol van de NAVO is deels geweest om het primaat van de VS over het buitenlands beleid van Europa te handhaven."

Die cynische benadering werd samengevat in een kernachtige opmerking van Victoria Nuland - de vaste bemoediger van Washington in de Oekraïense politiek - tijdens een in het geheim opgenomen gesprek met de Amerikaanse ambassadeur in Kiev. Kort voordat door de

VS gesteunde protesten de door Rusland gesteunde president van Oekraïne zouden verdrijven, verklaarde zij: "F*ck de EU!"

De vrees van Washington was, en is, dat een Europa dat militair en economisch niet volledig afhankelijk is van de VS - vooral de industriële grootmacht Duitsland - zou kunnen afwijken van een verbintenis tot een unipolaire wereld waarin de VS hoogtij viert.

Nu de Europese autonomie voldoende is verzwakt, lijkt Washington er meer vertrouwen in te hebben dat het zijn NAVO-bondgenoten, zodra Rusland is geïsoleerd, kan mobiliseren voor een nieuwe grootmachtstrijd tegen China.

Naarmate de oorlog vordert, zal niet alleen Oekraïne, maar ook Europa een zware prijs betalen voor Washingtons overmoed.